T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/628
KARAR NO : 2025/743
KARAR TR : 22/12/2025

ÖZET: Davacının 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde, bankadaki mevduat hesabına bloke konulduktan iki yıl sonra hakkında kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi nedeniyle oluşan maddi zararın tazmini istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : C. G.
Vekili : Av. A. A.
Davalılar : 1-Hazine ve Maliye Bakanlığı (İdari Yargıda)
Davalı :2- Maliye Hazinesi (Adli Yargıda)
Vekili : Av. B. G.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin D. A. Avcılar/İstanbul şubesinde Amerikan Doları (USD) mevduat hesabı bulunduğunu, bu hesaptaki 200.000 USD parayı 12/04/2022 tarihinde enişteşine transfer etmek istediğini ve transfer talep formu doldurduğunu, banka şubesi tarafından 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde davalı Bakanlığa bağlı merkezi kuruluş olarak faaliyet gösteren Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına (MASAK) "şüpheli işlem" bildiriminde bulunulması üzerine, müvekkilin banka hesabına 5549 sayılı Kanun'un 19/A maddesi hükmü çerçevesinde bloke konulduğunu, müvekkilin hesap blokesi tarihinden sonra hesabındaki mevduatı hiçbir şekilde kullanamadığını, bloke konulmasını müteakip MASAK tarafından ayrıca 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında soruşturma başlatılması için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 10/05/2022 tarihinde yazı yazılması üzerine, müvekkili hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2022/107599 Sor. sayılı dosyasında soruşturma başlatıldığını, soruşturmanın 5271 sayılı CMK'nın 153. maddesi uyarınca gizlilik çerçevesinde yürütüldüğünü, verilen kısıtlama kararı nedeniyle dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma olanağı olmadığını, uzun süre devam eden soruşturma kapsamında yapılan yazışma ve araştırmalar neticesinde, müvekkilin mevduatındaki paranın ve transfer işleminin herhangi bir suç ve hukuksuzlukla alakası olmadığının ortaya çıkması üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca 02/02/2024 tarihinde müvekkil hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar (KYOK) verildiğini, KYOK kararının tebliğ edilerek kesinleştiğini, sonuç itibarıyla iki yıl soruşturmanın neticelenmesinin beklendiğini ve müvekkilin masum olduğunun anlaşıldığını belirterek, müvekkilinin uğradığı zararın şimdilik 500 USD'sinin davalı idareden alınarak davacıya ödenmesine, hükmedilen tazminatın temerrüt faizi ile birlikte tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nl4+I+9 - SrF2DP7 - xjOu0RQ - iLLbqg= ile erişebilirsin

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İstanbul 8. İdare Mahkemesi 29/05/2024 tarih ve E.2024/925, K.2024/1254 sayılı kararı** ile, davanın 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacının D. Avcılar E-5 şubesi nezdinde bulunan 1075-79313843-352 hesap numaralı mevduat hesabına ve hesapta bulunan parasına 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri uyarınca davalı İdare tarafından konulan bloke işleminden kaynaklı olarak söz konusu tutarın 12/04/2022-03/05/2024 tarihleri arasında değerlendirilememesi nedeniyle uğranılan zararlara karşılık fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 16.118,00-TL'nin (500 USD'nin TCMB döviz satış kuruna göre karşılığı) dava tarihinden tahsil tarihine kadar işleyecek temerrüt faiziyle birlikte tazmini istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Uyuşmazlıkta; davacının banka hesabındaki parasına, hakkında "Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkındaki Kanuna Muhalefet" suçu kapsamında yürütülen adli tahkikata bağlı olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Terör ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu'nun talimatı üzerine 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri uyarınca davalı İdare tarafından bloke işlemi uygulandığı, nitekim 20/03/2024 tarihinde yapılan başvuru üzerine tesis edilen 28/03/2024 tarihli işlem içeriğinde de belirtildiği üzere, tedbir işleminin 5549 sayılı Kanun'un 17. maddesi kapsamında uygulandığının ifade edilmesi nedeniyle davacı tarafından uğranıldığı ileri sürülen zararların tazmininde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat" başlıklı bölümünde gösterilen esas ve usullerin izleneceği açık olduğundan, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, 5271 sayılı Kanun'un 141. ve 142. maddeleri uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır. ..."*

3. Davacı vekili bu kez, aynı hukuki sebebe dayalı şimdilik 1.000.000 TL maddi, 500.000 TL manevi tazminatın, blokenin konulduğu 12/04/2022 tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile tahsili istemiyle Maliye Hazinesine karşı adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Bakırköy 19. Ağır Ceza Mahkemesi 15/10/2024 tarih ve E.2024/266, K.2024/361 sayılı kararı** ile, davacıya ait hesaplara 13/04/2022 tarihinde idare tarafından 5549 sayılı Kanun'un 19/A maddesi uyarınca ertelenme kararı verildiği, anılan işlemin idari işlem niteliğinde olduğu, suç soruşturması kapsamında herhangi bir bloke veya el koyma işlemi yapılmadığı, görevli yargı mercinin idari yargı olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 19. Ceza Dairesi 07/10/2025 tarih ve E.2024/5848, K.2025/3919 sayılı karar ile ilk derece mahkemesi tarafından verilen görevsizlik kararına karşı istinaf başvurusunda bulunulmamış olması sebebiyle esası incelenmeyen dosyanın ilk derece mahkemesine iadesine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Her ne kadar davacı tarafından banka hesabındaki 200.000,00 USD bedelindeki paraya "Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkındaki Kanuna Muhalefet" suçu kapsamında bloke konulması nedeniyle CMK 141/1-j maddesi uyarınca maddi ve manevi tazminat talepli dava açılmış ise de; D. A.Ş tarafından davacı C. G. adına konulan bloke ile ilgili yazı cevabı da dikkate alındığında davacıya ait hesaplara 13/04/2022 tarihinde idare tarafından 5549 sayılı kanunun 19/A maddesi uyarınca ertelenme kararı verildiği, anılan işlemin idari işlem niteliğinde olduğu, CMK 141/1-J maddesi kapsamında suç soruşturması kapsamında herhangi*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nl4+I+9 - SrF2DP7 - xjOu0RQ - iLLbqg= ile erişebilirsin

bir bloke veya el koyma işlemi yapılmadığı, görevli yargı mercinin İdari Yargı Mercileri Olduğu Anlaşılmakla Mahkememizin Görevsizliğine Tarafları, konusu ve sebebi aynı olan İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 29/05/2024 tarihli ve 2024/925 Esas - 2024/1254 Karar sayılı görevsizlik kararı olduğu anlaşılmakla, Adli Ve İdari Yargı Mercileri arasında ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne Gönderilmesine karar verilmiştir.

HÜKÜM:Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere

1-Her ne kadar davacı tarafından banka hesabındaki 200.000,00 USD bedelindeki paraya "Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkındaki Kanuna Muhalefet" suçu kapsamında bloke konulması nedeniyle CMK 141/1-j maddesi uyarınca maddi ve manevi tazminat talepli dava açılmış ise de; davacıya ait hesaplara 13/04/2022 tarihinde idare tarafından 5549 sayılı kanunun 19/A maddesi uyarınca ertelenme kararı verildiği, anılan işlemin idari işlem niteliğinde olduğu, suç soruşturması kapsamında herhangi bir bloke veya el koyma işlemi yapılmadığı, görevli yargı mercinin İDARİ YARGI MERCİLERİ olduğu anlaşılmakla mahkememizin GÖREVSİZLİĞİNE,

2-Tarafları, konusu ve sebebi aynı olan İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 29/05/2024 tarihli ve 2024/925 Esas - 2024/1254 Karar sayılı görevsizlik kararı olduğu anlaşılmakla, ADLİ VE İDARİ YARGI MERCİLERİ arasında ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için dosyanın UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ'NE GÖNDERİLMESİNE, ..."

5. Bakırköy 19. Ağır Ceza Mahkemesince görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyası ve ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. Anayasa'nın "*Yargı yetkisi*" başlıklı 9. maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

7. Anayasa'nın *"Temel hak ve hürriyetlerin korunması"* başlıklı 40. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."

8. 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı, suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesine ilişkin usûl ve esasları belirlemektir."

9. 5549 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 2. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu Kanunda geçen;

...

b) Bakan: Maliye Bakanını,

c) Başkanlık: Malî Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığını,

ç) Koordinasyon Kurulu: Malî Suçlarla Mücadele Koordinasyon Kurulunu,

d) Yükümlü: Bankacılık, sigortacılık, bireysel emeklilik, sermaye piyasaları, ödünç para verme ve diğer finansal hizmetler ile posta ve taşımacılık, talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler; döviz, taşınmaz, değerli taş ve maden, mücevher, nakil vasıtası, iş makinesi, tarihi eser, sanat eseri ve antika ticareti ile iştigal edenler veya bu faaliyetlere

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nl4+I+9 - SrF2DP7 - xjOu0RQ - iLLbqg= ile erişebilirsin

aracılık edenler ile noterler, spor kulüpleri, 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkrası ile alternatif uyuşmazlık çözüm yolları kapsamında yürütülen mesleki faaliyetler sırasında edinilen bilgiler hariç olmak, savunma hakkı ile hukuki dinlenilme hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak ve yalnızca avukatların yapabileceği işlerle ilgili olarak 1136 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, taşınmaz alım satımı, sınırlı ayni hak kurulması ve kaldırılması, şirket, vakıf ve dernek kurulması, birleştirilmesi ile bunların idaresi, devredilmesi ve tasfiyesi işlerine ilişkin finansal işlemlerin gerçekleştirilmesi, banka, menkul kıymet ve her türlü hesaplar ile bu hesaplarda yer alan varlıkların idaresi işleriyle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar (…)[1] ve Cumhurbaşkanınca belirlenen diğer alanlarda faaliyet gösterenleri,

...

f) Suç geliri: Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerini,

g) Aklama suçu: 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesinde düzenlenen suçu,

...ifade eder."

10. 5549 sayılı Kanun'un *"Şüpheli işlem bildirimi"* başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"(1) Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işlemlere konu malvarlığının yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheyi gerektirecek bir hususun bulunması halinde bu işlemlerin yükümlüler tarafından Başkanlığa bildirilmesi zorunludur.

(2) Yükümlüler, Başkanlığa şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğunu, yükümlülük denetimi ile görevlendirilen denetim elemanları ile yargılama sırasında mahkemeler dışında, işleme taraf olanlar dahil hiç kimseye açıklayamazlar.

(3) Yükümlülerin hangi faaliyetlerinden dolayı ve hangi usûl ve esaslara göre şüpheli işlem bildiriminde bulunacağı yönetmelikle belirlenir."

11. 5549 sayılı Kanun'un *"Koruma tedbirleri"* başlıklı 17. maddesi şöyledir:

(1) Aklama ve terörün finansmanı suçunun işlendiğine dair kuvvetli şüphe bulunan hallerde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesindeki usûle göre malvarlığı değerlerine elkonulabilir.

(2) (Değişik:27/12/2020-7262/24 md.) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı da elkoyma kararı verebilir. Hâkim kararı olmaksızın yapılan elkoyma işlemi yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim en geç yirmi dört saat içinde onaylanıp onaylanmamasına karar verir. Hâkimin onaylaması hâlinde 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinde belirtilen değere ilişkin rapor üç ay içinde alınır ve tekrar hâkim onayına sunulur. Onaylanmama veya raporun üç ay içinde alınamaması hâlinde Cumhuriyet savcılığının kararı hükümsüz kalır.

(3) (Ek:27/12/2020-7262/24 md.) Aklama suçunun örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğine bakılmaksızın, Ceza Muhakemesi Kanununun 139 uncu maddesinde yer alan hükümlere göre gizli soruşturmacı görevlendirilebilir ve 4208 sayılı Kanunda yer alan hükümlere göre kontrollü teslimat tedbirine karar verilebilir.

12. 5549 sayılı Kanun'un *"Kararların bildirimi"* başlıklı 18. maddesi şöyledir:

"(1) Aklama ve terörün finansmanı suçundan dolayı yapılan soruşturma sonucunda verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya düzenlenen iddianame, kovuşturma sonucunda verilen hüküm ve bu Kanunun 17 nci maddesine göre verilen elkoyma kararının bir örneği izleyen ayın sonuna kadar ilgili Cumhuriyet savcılıkları ve mahkemelerce Başkanlığa gönderilir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nl4+I+9 - SrF2DP7 - xjOu0RQ - iLLbqg= ile erişebilirsin

13. 5549 sayılı Kanun'un *"İşlemlerin ertelenmesi"* başlıklı 19/A maddesi şöyledir:

" (Ek: 14/4/2016 - 6704/20 md.)

(1) Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen ya da hâlihazırda devam eden işlemleri, işleme konu malvarlığının aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe bulunması üzerine; Başkanlıkça şüpheyi teyit etmek, işlemi analiz etmek ya da gerekli görüldüğünde analiz sonuçlarını yetkili makamlara intikal ettirmek amacıyla yedi iş günü süreyle askıya almaya veya bu işlemlerin aynı süreyle gerçekleşmesine izin vermemeye Bakan yetkilidir. (Ek cümle:27/12/2020-7262/25 md.) Bakan bu yetkisini bakan yardımcısına devredebilir.

(2) Bu yetki, yabancı bir muadil kuruluşun işlemin askıya alınması veya gerçekleşmesine izin verilmemesi yönündeki gerekçeli talebinde yer alan işlemler hakkında da Başkanlıkça aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe görülmesi şartıyla mütekabiliyet ilkesi gözetilerek kullanılabilir.

(3) (Ek:27/12/2020-7262/25 md.) Birinci fıkra kapsamında askıya alınan veya gerçekleşmesine izin verilmeyen işlemi, alınan karara aykırı şekilde gerçekleştiren yükümlülere işlem tutarı kadar Başkanlıkça idari para cezası verilir. Ancak verilecek idari para cezası elli bin Türk lirasından az olamaz.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

14. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun *"Taşınmazlara, hak ve alacaklara elkoyma"* başlıklı 128. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Soruşturma veya kovuşturma konusu suçun işlendiğine ve bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebebi bulunan hallerde, şüpheli veya sanığa ait;

a) Taşınmazlara,

b) Kara, deniz veya hava ulaşım araçlarına,

c) Banka veya diğer malî kurumlardaki her türlü hesaba,

d) Gerçek veya tüzel kişiler nezdindeki her türlü hak ve alacaklara,

e) Kıymetli evraka,

f) Ortağı bulunduğu şirketteki ortaklık paylarına,

g) Kiralık kasa mevcutlarına,

h) Diğer malvarlığı değerlerine,

Elkonulabilir. Somut olarak belirlenen Bu taşınmaz, hak, alacak ve diğer malvarlığı değerlerinin şüpheli veya sanıktan başka bir kişinin zilyetliğinde bulunması halinde dahi, elkoyma işlemi yapılabilir

...

(4) Kara, deniz ve hava ulaşım araçları hakkında verilen elkoyma kararı, bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilmek suretiyle icra olunur.

..."

15. 5271 sayılı Kanunu'nun "*Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat"* üst başlığı altında düzenlenen *"Tazminat istemi"* başlıklı 141. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

" (1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;

…

j) Eşyasına veya diğer malvarlığı değerlerine, koşulları oluşmadığı halde elkonulan veya korunması için gerekli tedbirler alınmayan ya da eşyası veya diğer malvarlığı değerleri amaç dışı kullanılan veya zamanında geri verilmeyen,

...

Kişiler, maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.

...

(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrada yazan hâller dışında, suç soruşturması

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nl4+I+9 - SrF2DP7 - xjOu0RQ - iLLbqg= ile erişebilirsin

veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir.

...”

16. 5271 sayılı Kanunu'nun*“Tazminat isteminin koşulları”* başlıklı 142. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

“ (1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır…”

17. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"*1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:*

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/12/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada, idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

19. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, *“Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nl4+I+9 - SrF2DP7 - xjOu0RQ - iLLbqg= ile erişebilirsin

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (…) ileri sürülebilir." hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak, hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

20. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki *"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008-5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir..." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

21. Kanun koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

22. Olayda, adli yargı yerince, görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş ayrıca görevli merciin belirtilmesi için dava dosyasının re'sen Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar verilmiştir.

23. Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yönteme uymamakta ise de, davanın taraflarınca başvuruda bulunulmadığı gözetilerek, adli yargı yerince re'sen yapılan başvurunun 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek usul ekonomisine gerek Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş amacına uygun olacağından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

24. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

25. Dava, davacının D. Avcılar şubesi nezdinde bulunan USD mevduat hesabına 5549 sayılı Kanun hükümleri kapsamında bloke konulması ve davacı hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2022/107599 numaralı soruşturma dosyasında kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi üzerine uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılmıştır

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nl4+I+9 - SrF2DP7 - xjOu0RQ - iLLbqg= ile erişebilirsin

26. Yukarıda belirtilen Anayasal düzenlemelere göre, *“kuvvetler ayrılığı”* ilkesi gereğince fonksiyonel bakımdan yargı organı yasama ve yürütmeden ayrı tutulmuş olup, bağımsız bir organ olan yargının yargılama süreci ile ilgili işlemlerinin Anayasa’nın 125. maddesinde öngörülen *“idari işlemler”* kapsamına girmediği ve bu nedenle yargısal işlemler dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamayacağı açıktır. Bu durum, ülkemiz yargı sisteminin dayandığı *“yargı ayrılığı”* ve "*adli ve idari yargı organlarının birbirlerine karşı bağımsızlığı”* ilkelerinin de doğal bir sonucudur.

27. Anayasa'nın başlangıç kısmında öngörülen "*Kuvvetler ayrımı"* ilkesi ve yargı ile ilgili 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen "*idari işlemler"* kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu "*yargısal işlemler"* nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Yukarıda işaret edildiği üzere, Cumhuriyet Savcılarıyla onlar adına işlem yapan kolluk personelinin yargılamadaki fonksiyonu geniş çerçevede bir kamu hizmeti olarak değerlendirilse de, somut olarak, ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiği açıktır.

28. Dosyanın incelenmesinden, davacının D. Avcılar şubesindeki USD mevduat hesabında bulunan 200.000 USD'yi enişteşine transfer talebinin reddedilerek 5549 sayılı Kanun kapsamında hesabına bloke konulduğu, davacı hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2022/107599 numaralı soruşturma dosyası ile Terörizmin Finansmanın Önlenmesi Hakkında Kanun'a muhalefet suçundan soruşturma başlatıldığı ve 2024/17754 sayılı kararda belirtildiği üzere *"... Hazine ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 10/05/2022 tarihli yazısı ile özetle; 5549 sayılı Kanunun 19/A maddesi kapsamında yürütülmekte olan çalışmalar esnasında, Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2020/32 Esas Numaralı kovuşturması kapsamında; hakkında Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, terörle ilgili ve terör haricinde diğer birçok suçtan halen açık olan davasının olduğu yönünde tespit ve kararlar bulunan şüpheli Ö. N. 'ın eşinin kardeşi olan şüpheli C. G. hakkında, şüphelinin D. A. 'nde bulunan banka hesabına ilişkin hesap hareketleri incelendiğinde; hesabından ABD ülkesinde ikamet eden H. Y. isimli şahıs ile bu kişi ile ortak olduğu ilgili bankaca istihbar edilen şüpheli Ö. N. adına gerçekleştirilmek istenen transfer işleminin, şahısların FETÖ/PDY silahlı terör örgütü ile bağlantılı olduklarının anlaşılması ve işlemin bu kapsamda örgüte finansman sağlanması amacıyla gerçekleştiriliyor olabileceği şüphesi sebebiyle reddedilmiş olduğunun ve şüpheli C. G. 'in gönderim yapılması konusunda bankaya defaten başvurarak hesabındaki 200.000 USD tutardaki bakiyeyi kullanmak istediğinin değerlendirildiğinin bildirilmesi üzerine şüpheliler hakkında Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma işlemlerine başlanılmış*

... değerlendirildiğinde, şüpheli C. G. 'in terör suçlarının işlenmesinde kullanılacağını bilerek ve isteyerek bir teröriste veya terör örgütüne fon sağladığına dair bu aşamada hakkında kamu davası açmaya yeterli şüphe oluşturacak nitelikte somut delil elde edilemediği..." gerekçesiyle kamu adına kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verildiği görülmüştür.

29. 2577 sayılı Kanun uyarınca, idari yargı yerinde dava açılabilmesi için, işlem veya eylemin idari bir faaliyet kapsamında gerçekleştirilmesi gerektiği, buna karşılık, mahkeme kararlarının yargısal bir nitelik taşıdığı ve idari bir işlem veya eylem olarak kabul edilemeyeceği açıktır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nl4+I+9 - SrF2DP7 - xjOu0RQ - iLLbqg= ile erişebilirsin

30. Belirtilen duruma göre, ceza soruşturması ve kovuşturması kapsamında yapılan faaliyet yargı faaliyeti olup, bu kapsamda gerçekleştirilen işlemler yargısal işlem mahiyetini taşımaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerekmektedir.

31. Dosyanın ve ilgili mevzuatın bir bütün olarak incelenip değerlendirilmesinden, somut olayda, davacı hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2022/107599 sayılı soruşturma dosyasında Terörizmin Finansmanın Önlenmesi Hakkında Kanun'a muhalefet suçundan soruşturma başlatıldığı, davacının bankadaki mevduat hesabına 5549 sayılı Kanun hükümleri kapsamında bloke konulduğu, davacı hakkında soruşturma sonunda kovuşturma yapılmasına yer olmadığına kararı verildiği ve bu karar ile birlikte mevduat hesabındaki blokenin kaldırıldığı gözetildiğinde, haksız olarak alınan karar ve uygulanan eylemler nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zararın ödenmesi istemiyle açıldığı anlaşılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu, ancak Uyuşmazlık Mahkemesinin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmadığı, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

32. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bakırköy 19. Ağır Ceza Mahkemesinin yönteme aykırı başvurusunun reddi ile Mahkemece verilen 15/10/2024 tarih ve E.2024/266, K.2024/361 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bakırköy 19. Ağır Ceza Mahkemesinin yönteme aykırı başvurusunun reddi ile 15/10/2024 tarih ve E.2024/266, K.2024/361 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/12/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nl4+I+9 - SrF2DP7 - xjOu0RQ - iLLbqg= ile erişebilirsin